

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001912

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 39-а від 08.07.2024 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнецова Анастасія Василівна

2. Anastasiia Kuznietsova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 029

Назва наукової спеціальності: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Дата захисту: 21-06-2024

Спеціальність за освітою: Журналістика

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 5814

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.31.11.25, 13.71.15.13

Тема дисертації:

1. Аудіовізуальні документи Національного архівного фонду як інформаційні джерела медіапроектів
2. Audiovisual documents of the National Archive Fund as information sources for media projects

Реферат:

1. Дисертація є першим комплексним дослідженням, в якому доведено значення архівних аудіовізуальних документів як джерел інформації в медіапроєктах, визначено перспективи залучення цього виду інформаційних ресурсів у систему соціальних комунікацій. Джерельною базою дослідження є широке коло різноманітних видів джерел, які здебільшого вперше вводяться в науковий обіг: архівні аудіовізуальні джерела, законодавчі акти, галузеві нормативні документи, науково-методичні розробки, довідкові видання, наукова періодика, інтернет-ресурси. Вірогідність результатів дисертації забезпечено комплексом наукових підходів: архівознавчий, джерелознавчий, документознавчий, соціокомунікаційний, інформологічний, культурологічний і філософський, кожному з яких притаманні власні теоретичні й методичні засади вивчення, що сприяло цілісному осягненню значення аудіовізуальних документів Національного архівного фонду як інформаційних джерел медіапроєктів. Підсумовано, що попри підвищений дослідницький інтерес до аудіовізуальної документації, все ж таки спостерігається недостатнє висвітлення в українській науковій традиції можливостей і перспектив залучення цього виду документів до створення медіапроєктів. Доведено,

що архівні аудіовізуальні документи як специфічні види документів є невичерпною джерельною базою для розроблення та реалізації медіапроектів. Інформаційний потенціал архівних АД сприяє створенню якісного контенту медіапроектів з історії, культури, мистецтва тощо. Залучаючи аудіовізуальні пам'ятки, медіапроекти стають важливим інструментом популяризації культурного надбання та збереження соціальної пам'яті. Зазначено, що робота над медіапроектами із залученням архівної аудіовізуальної інформації потребує знань: нормативно-правових, науково-методичних, моделей і практик архівування документації на нетрадиційних носіях, специфіки об'єктів архівування та їх видового складу, принципів архівної класифікації, напрямів і форм використання документованої інформації в медіапросторі. Архівування АД розглянуто як комплекс заходів, пов'язаних з усіма періодами життя документів – від передавання до архівів та інших суб'єктів архівування, до їхнього зберігання й опрацювання у фондосховищах. Серед комплексу заходів зазначено: правове регулювання, нормативно-методичне забезпечення, принципи їх систематизації, методи описування та створення довідкового апарату, використання інформаційного потенціалу документного ресурсу. Наголошено на теоретичних аспектах використання архівної аудіовізуальної інформації в медіапроектах, до яких відносяться прийоми, напрями і форми актуалізації, проблеми ефективності медійного використання інформації АД. Визначено види ефектів використання ретроспективної аудіовізуальної інформації в медіапроектах серед яких: інформаційний, культурно-освітній, естетичний, науковий. Констатовано, що оцифрування культурної спадщини, у т. ч. й аудіовізуальної, та формування інтегрованої системи цифрових ресурсів стало ключовим трендом у мережевому суспільстві. Перехід до цифрових технологій детермінований зростаючими інформаційними потребами, розвитком медіа, широким культурним обміном. Розширення доступу і залучення інформаційного потенціалу аудіовізуальних документів у медіапросторі стало одним із важливих завдань оцифрування, яке вирішується архівами. Внаслідок реалізації архівами програм цифровізації створюється цифровий фонд користування документами НАФ. Встановлено характерні особливості творчої лабораторії журналіста в процесі розроблення та реалізації медіапроекту, до яких відносимо вміння: визначати актуальну проблематику; генерувати новаторські ідеї; володіти прийомами і методами пошуку; аналізувати та інтерпретувати аудіовізуальні джерела; використовувати на практиці знання технологічних прийомів; розширювати дослідницьке поле проекту; налагоджувати комунікацію з архівістами, науковцями, медіа; знати основи менеджменту й маркетингу; дотримуватися правових та етичних норм, зокрема «Кодексу етики українського журналіста». З'ясовано, що медіапроекти в Україні зазнали впливу зарубіжної та міжнародної практик, які характеризуються зростанням ролі ініціатив спеціалізованої установи ООН – ЮНЕСКО у питаннях охорони і забезпечення збереженості аудіовізуальної спадщини як джерельної бази культурних проектів. Стимулювання тематичних наукових досліджень із залученням АД є спільною рисою українських і зарубіжних практик медіапроектів. Ключові слова: архівні аудіовізуальні документи, архівні інформаційні ресурси, аудіовізуальна інформація, архів, творча лабораторія журналіста, медіапростір, медіапроекти.

2. The dissertation is the first comprehensive study to prove the importance of archival audiovisual documents as sources of information in media projects and to identify the prospects for involving this type of information resources in the system of social communications. The source base of the research is a wide range of various types of sources, which are mostly introduced into scientific circulation for the first time: archival audiovisual sources, legislative acts, industry regulatory documents, scientific and methodological developments, reference publications, scientific periodicals, Internet resources. The reliability of the dissertation results is ensured by a set of scientific approaches: archival, source, documentary, socio-communication, informational, cultural and philosophical, each of which has its own theoretical and methodological principles of study, which contributed to a holistic understanding of the significance of audiovisual documents of the National Archives Fund as information sources for media projects. It is concluded that despite the increased research interest in audiovisual documentation, there is still insufficient coverage in the Ukrainian scientific tradition of the possibilities and prospects of involving this type of document in the media projects creation. It is proved that archival audiovisual documents as specific types of documents are an inexhaustible source base for media projects development and implementation. The information potential of archival AVDs contributes to the creation of high-quality content for

media projects in history, culture, art, etc. By involving audiovisual objects, media projects become an important tool for promoting cultural heritage and preserving social memory. It is noted that the work on media projects that involve archival audiovisual information requires knowledge of: regulatory, legal, scientific and methodological, models and practices of archiving documentation on non-traditional media, specifics of archiving objects and their species composition, principles of archival classification, directions and forms of use of documented information in the media space. AVDs archiving is considered as a set of measures related to all periods of documents' life – from their transfer to archives and other archiving entities to their storage and processing in funds repositories. The set of measures includes: legal regulation, regulatory and methodological support, principles of their systematisation, methods of description and creation of reference apparatus, use of documentary resource information potential. Emphasis is placed on the theoretical aspects of using archival audiovisual information in media projects, which include methods, directions and forms of actualisation, problems of media use efficiency of AVDs information. The types of effects of the use of retrospective audiovisual information in media projects are determined, including: informative, cultural and educational, aesthetic, and scientific. It is stated that digitisation of cultural heritage, including audiovisual one, and the formation of an integrated system of digital resources has become a key trend in the network society. The transition to digital technologies is driven by growing information needs, media development, and broad cultural exchange. Expanding access to and engaging the information potential of audiovisual documents in the media space has become one of the important digitisation tasks that archives are solving. As a result of the implementation of digitalisation programmes by archives, a digital fund for the use of NAF documents is being created. The article defines the characteristic features of a journalist's creative laboratory in the process of developing and implementing a media project, which includes the ability to: identify relevant issues; generate innovative ideas; master search techniques and methods; analyse and interpret audiovisual sources; put into practice knowledge of technological techniques; expand the research field of the project; establish communication with archivists, scholars, and the media; know the basics of management and marketing; adhere to legal and ethical standards, in particular, the "Code of Ethics of the Ukrainian Journalist". It is found that media projects in Ukraine have been influenced by foreign and international practices, which are characterised by the growing role of the initiatives of the UN specialised agency UNESCO in the protection and preservation of audiovisual heritage as a source of cultural projects. Stimulating thematic research involving AVDs is a common feature of Ukrainian and foreign media project practices. Keywords: archival audiovisual documents, archival information resources, audiovisual information, archive, journalist's creative laboratory, media space, media projects.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Кузнецова А. Концептуалізація дослідження аудіовізуальних документів в архівах України. *Бібліотечний вісник*. 2024. №1. С. 23–33. DOI: <https://doi.org/10.15407/bv2024/01.023>
2. Кузнецова А. Архівні аудіовізуальні документи як інформаційний потенціал творчої лабораторії журналіста та їх роль у створенні медіапроектів. *Український інформаційний простір*. 2024. №1 (13). С. 206–222. DOI: [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(13\).2024.300901](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(13).2024.300901)

- 3. Kuznietsova A. Formation and use of audiovisual documents: Directions and forms. Library Science. Record Studies. Informology. 2024. №1. С. 36–40. DOI: 10.63009/lrsi/1.2024.36
- 4. Кузнецова А. Кіно-фотодокументи архівних фондів як інформаційний ресурс медіа-проектів. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матер. міжнар. наук. конф. (17–18 листопада 2022 р.) / під ред. доц. Н. Рябухи та ін. Харків : ХДАК, 2022. С. 169–171.
- 5. Кузнецова А. Digital-маркетинг як інструмент взаємодії архівної установи з представниками засобів масової інформації. Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. молодих учених, 20–21 квітня 2023 р. У 2 ч. / за ред. Н. Рябухи та ін. Харків : ХДАК, 2023. Ч. 2. С. 179–181.
- 6. Кузнецова А. Діджиталізація архівів як інструмент підвищення доступності інформації. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, 7–8 квітня 2023 р., м. Київ / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ф-т післядипл. освіти, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, Приват. вищий навч. заклад «Київський університет культури», Гадяц. фах. коледж культури і мистецтв ім. І. П. Котляревського ; редкол. Ю. В. Трач, О. С. Бойко, М. В. Лисинюк. Київ : ВЦ «КНУКіМ», 2023. С. 183–186.
- 7. Кузнецова А. Інструменти діджитал-маркетингу як засіб комунікації зі споживачами архівної інформації. Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі : зб. матеріалів Шостої міжнар. наук. конф., м. Київ, 18–20 травня 2023 р. / упоряд. З. М. Свєрдлик, М. М. Цілина. Київ, 2023. С. 235–237.
- 8. Кузнецова А. Нормативно-правова база архівування аудіовізуальних документів. Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень : збірник наукових праць з матеріалами V Міжнародної наукової конференції, м. Тернопіль, 22 березня, 2024 р. Тернопіль, 2024. С. 163–165.
- 9. Kuznietsova A. V. Storage of audiovisual documents by archives of Ukraine under the conditions of martial law. Towards a Holistic Understanding: Interdisciplinary Approaches to Tackle Global Challenges and Promotion of Innovative Solutions : Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, Dnipro, March 14–15, 2024. Dnipro : FOP Marenichenko V. V., 2024. P. 57–58.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0118U100212

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведева Алла Олександрівна

2. Alla Medvedieva

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальська Леся Андріївна

2. Lesia A. Kovalska

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій

Код за ЄДРПОУ: 38855349

Місцезнаходження: вул. Солом'янська, буд. 7, Київ, 03110, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коржик Наталя Анатоліївна

2. Natalia Korzhyk

Кваліфікація: к. соц.ком., доц., 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0305-2864

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бездрабко Валентина Василівна
2. Valentyna V. Bezdrabko

Кваліфікація: д.і.н., професор, 27.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02214159**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Салата Галина Володимирівна
2. Halyna Salata

Кваліфікація: д. і. н., доц., 07.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02214159**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Новальська Тетяна Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Новальська Тетяна Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Тімофеева К.О.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна